

Lasowiacy Tekst 1: Zwyczaje, oczepiny, różga weselna

Autor: Izabela Stapor

{smoothgallery image=F3005.jpg&title=Tekst gwarowy&caption=Anna Rzeszut} Wieś: Dąbrowica
 Nagranie i zapis: Izabela Stapor Informator: Anna Rzeszut; zamieszkała w Baranowie Sandomierskim, gm. Baranów Sandomierski; ur. w 1937 r. w Dąbrowicy; wyjechała do technikum w Łodzi. Rodzice pochodzą z Dąbrowicy, mąż z niedalekiej wsi Marki. {vm}T3088.mp3|L{/vm} Czerwonym, to tylko były {tt}czepcowe, mazurzenie|cepcowe {/tt}chustki. To jak Panna Młodo się wydawała to jej robiły takie kółko wycinały, obszywały to wszystko {tt}ręcznie, rozłożona wymowa samogłoski nosowej ę, mazurzenie|rencnie{/tt}, sznurek wcinął. {tt}fonetyka międzywyrazowa udźwięczniająca|Jag już {/tt}dzi włosy {tt}obcięły, prelabializacja, n jako wynik unoszenia ł po samogłosce nosowej|łobcieny{/tt}, bo to to była, to było, to były ceremonie piękne. Jo pamiętam ceremonie jak... uciekła do {tt}komory, ścieśnione o utożsamiało się z u|kómory{/tt}, to tak babki stały: Jakby była uciekła, to byś {tt}była, uproszczenie grupy na skutek zaniku ł|bya{/tt} uciekła. Ale tegoś ześ ściała, to ześ mu pocekała. A un..., a un jechoł na takim stołeczku:Kaj ty Jasiu jedzies drewniano kobyło,Uciekła ci Kasia, pilnować jo było. No bo te baby ni miały zembów, to tak se ustulały, to tak {tt}śpiewały, przejście ścieśnionego e > i|śpiwały{/tt}. To było bardzo ładne, bardzo ładne, {tt}pamiętam, zanik nosowości samogłoski ę, przejście samogłoski ścieśnionej a > o|pamietom{/tt}. To tak zastempoway. A późni dziewczynce wyprowadzały w tym welonie, stawiano gromnice przed nią, świeciła się i sadzano jo na dziźce, musiała gołem tyłkiem siedzieć na ty dziźce, chlyb przed nio i gromnica. Gromnica, czyli, żeby uczciwą dla męża żoną, bo gromnica to znaczy czystość. A chleb, żeby umiała zapracować na niego, żeby dzieciom nie brakowało, żeby była pracowito. To ten {tt}chleb, przejście ścieśnionego e > y|chlyb {/tt}dostawała. No i śpiwały, i jak obcinały jej te włosy, to śpiwały:A zacepiliście Kasiejka na uchu, a na buku...Zakukała kukułeczka na buku, Zacepiliście {tt}Kasieńkę, przejście ń > j, zanik nosowości i podwyższenie artykulacji, w wyniku czego ę > a|Kasiejke {/tt} na uchu.Zakukała kukułeczka na wrotkach,O, już po wioneczku ześ sirotka. I tak byle jak śpiwajo, no bo... To jak {tt}która, wymiana głosek tylnojęzykowych k- > ch-, przejście ścieśnionego a > o|chtóro{/tt} umiała, jak se coś pomyślała, to tak śpiwała. Już {tt}już zaczynały, mazurzenie|zacynały {/tt} to wesele łód z poniedziałku, jak było we środe, to już w poniedziałek te różge wiły i śpiwały różne {tt}śpiewki (piosenki), utożsamienie ścieśnionego e z i|śpiwki {/tt} takie:Zacynojmy różęńke wić łód środka,Boś ty jest nie sirotka.Piwa nom tu dawać, piwa,Bo będzie różęcko krzywo. I takie. Takie różne, jak se ktoś umyśloł, tak śpiwoł. No i ten Pon, Pon Młody, starsy družka, družba musioł przyniś te {tt}okowitę (rodzaj alkoholu), prelabializacja, denazalizacja samogłoski ę w wygłosie|łokowite{/tt}, musiały te, ta co różge wiła, musiaa to.... robić. A różga to była, wiesz, jak robiono? Była, ten {tt}wierzchołek, grupa -ir- bez rozszerzenia artykulacyjnego|wirzchołek {/tt} ze sosny ścianty. Wszystkie były te {tt}igły, prejotacja|jigły {/tt} z ...wyskubane. I były na końcach pióra z białej {tt}gęsi, przejście samogłoski nosowej ę > eń > ej|gejsi{/tt}, takie ładne, puch... Takie odwijane. I to było albo z barwinku plecione, przeważnie było – bo nie było – albo z jałowca. Jak był wdowiec, jak szła za wdowca, to... to... to... pleciono ten, te różge z jałowca. Lepszy, lepszy kawalyr:Zielono różga jałowiec, x3Lepszy kawalyr niż wdowiec.To tak dośpiwowały.